

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΠΑΒ	24/55
21/9/2017	

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Επαναπλημμυρισμός της Λίμνης Μουριάς»

Ο Βουλευτής Ηλείας Γεράσιμος Μπαλαούρας καταθέτει προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφορά την επιστολή του Φυσιολατρικού Συλλόγου Φίλων Λίμνης Μουριάς, με θέμα: «Επαναπλημμυρισμός της λίμνης Μουριάς» στην οποία επισημαίνονται διάφορες αρνητικές όψεις της παρούσας κατάστασης της αποξήρανσης της λίμνης Μουριάς της Ηλείας και ζητείται η αποκατάσταση της λίμνης (επαναπλημμυρισμός), με επισημάνσεις για τα οφέλη που θα προκύψουν για την τοπική οικονομία και κοινωνία της ευρύτερης περιοχής του Πύργου.

Επισυνάπτεται η επιστολή του Φυσιολατρικού Συλλόγου Φίλων λίμνης Μουριάς με τα αναφερόμενα σχετικά.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις σχετικές ενέργειες και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2017

Οι καταθέτων Βουλευτής

Γεράσιμος Μπαλαούρας

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΛΙΜΝΗΣ ΜΟΥΡΙΑΣ

**ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΜΟΥΡΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ
ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΛΦΕΙΟΥ**

Γκαρίνα 10 Πύργος Ηλείας Τ.Κ. 27100

Τη:

email: kanellakopoulos@gmail.com, civil5301@windowslive.com

Εκ μέρους του Προέδρου κ

Γραμματέα κ

Αντιπροέδρου κ

και των λοιπών μελών του Δ.Σ του

Φυσιολατρικού Συλλόγου Φίλων Λίμνης Μουριάς

του

Πύργος 2017

Για να μη λησμονηθεί η ιστορία του τόπου μας!

Λίμνη Μουριά ξανά!

Η αποκατάσταση της λίμνης Μουριάς αποτελεί ένα διαχρονικό αίτημα τόσο της τοπικής κοινωνίας όσο και των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο νομός Ηλείας αν και σημαδεύτηκε ανεξίτηλα από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007 δεν μπόρεσε να αποκτήσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο περιβαλλοντικής αποκατάστασης. Η μη ύπαρξη ενός διευρυμένου σχεδιασμού για την παραγωγική ανασυγκρότηση του τόπου είχε ως αποτέλεσμα να κυριαρχήσει μια μοιρολατρική και μυωπική αντίληψη για ό,τι θα μπορούσε να δώσει μια ώθηση στην περιοχή. Νέες ιδέες καινοτόμες που θα μπορούσαν να έχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη για την τοπική κοινωνία έμειναν για χρόνια στο ράφι των ανυλοποίητων σχεδίων. Το διαρκές αίτημα για την αποκατάσταση της λίμνης Μουριάς δεν θα μπορούσε να τύχει καλύτερης αντιμετώπισης. Αποτέλεσμα αυτών ήταν η αποσπασματική ενασχόληση των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης με το ζήτημα που σε μερικές περιπτώσεις έφερε αποφάσεις τόσο του Δημοτικού Συμβουλίου Πύργου όσο και αποφάσεων της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας που όμως δεν υλοποιήθηκαν. Σήμερα στη νέα πραγματικότητα που βιώνει ο τόπος μας τίθεται ως αναγκαιότητα η εκπόνηση ενός ελπιδοφόρου σχεδίου για την επανεκκίνηση της περιοχής μας. Τμήμα της περιβαλλοντικής - οικονομικής ανασυγκρότησης του τόπου πρέπει να είναι η ανασύσταση της λίμνης. Η ωρίμανση της μελέτης των ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου Πύργου όπως επίσης η θέση της λίμνης εντός της Ο.Χ.Ε. Κατακόλου- Πύργου- Ολυμπίας αποτελούν τμήματα ενός σχεδίου που για να αποκτήσει σταθερές βάσεις θα πρέπει οι συναρμόδιοι φορείς να συναινέσουν στην εκπόνηση μιας νέας οικονομοτεχνικής μελέτης που θα έβαζε τη βάση για το εγχείρημα. Επίσης, η μίσθωση στρεμμάτων της λίμνης σε ιδιωτική ενεργειακή εταιρεία αποτελεί ένα επιπλέον νομικό αγκάθι καθώς η μίσθωση παραμένει ενεργή εις βάρος του δημοσίου χωρίς να καταβάλλεται το αντίστοιχο μίσθωμα.

Η λίμνη της Μουριάς και ο Πύργος αποτελούσαν μια ενότητα για αιώνες έως ότου χωρίστηκαν με την αποξήρανση της λίμνης στα τέλη του 1960. Ο Πausanias στα *Ηλείακά Β'* αναφέρεται στη λίμνη της Μουριάς όταν περιγράφει ότι σε απόσταση έξι σταδίων από την αρχαία πόλη των Λετρίνων υπήρχε μια λίμνη που δεν ξηραινόταν ποτέ και είχε διάμετρο περίπου τριών σταδίων: «Λετρίνων δὲ ὅσον τε ἐξάπαυτέρω σταδίοις ἐστὶν ἄνεως λίμνη τριῶν που τὴν διάμετρον σταδίων μάλιστα».

Λίμνη Μουριά

Η λίμνη Μουριά καταλάμβανε συνολική έκταση 6.500 στρεμμάτων, εκ των οποίων τα 6.000 στρέμματα αποτελούσαν την κυρίως λίμνη που εκτεινόταν ΒΔ του δρόμου Πύργου-Σπιάντζας, (στοιχεία Υ.Ε.Β. Ν. Ηλείας), ενώ τα υπόλοιπα ήταν παράκτιες περιοχές.

Η λίμνη σχηματίστηκε πίσω από αμμόδεις φραγμούς, με ταυτόχρονη εισροή γλυκού νερού από τον Αλφειό Ποταμό, όπως επίσης και αλμυρού νερού που εισερχόταν από τη θάλασσα.

Ιχθυοπανίδα και αλιευτική παραγωγή

Τα χέλια και οι κέφαλοι αποτελούσαν την κύρια αλιευτική παραγωγή της λίμνης.

Επίσης αλιεύονταν και μικρότερες ποσότητες μπαρμπουνιών, αθερίνας και γαρίδας.

Η τοπική οικονομία στηριζόταν στην αλιευτική παραγωγή της λίμνης, μέχρι την αποξήρανσή της λειτουργούσε το Ιχθυοτροφείο Μουριάς με εξωστρεφή παραγωγικό προσανατολισμό. Χαρακτηριστικό είναι ότι ο συνεταιρισμός διενεργούσε και εξαγωγές χελιών στην Ιταλία. Διατάξεις σχετικά με το καθεστώς ενοικίασης του ιχθυοτροφείου συναντάμε σε Φ.Ε.Κ. του 1839. Λίγα χρόνια μετά την αποξήρανση τη λίμνης το 1986 εκπονήθηκε μελέτη από την Αγροτική Τράπεζα για την δυνατότητα ανάπτυξης της ιχθυοκαλλιέργειας στην πρώην λίμνη Μουριά.

Ορνιθοπανίδα

Η περιοχή της πρώην λίμνης Μουριάς βρίσκεται εντός του λεγόμενου «νοητού δυτικού αεροδιαδρόμου» μεταναστευτικών πουλιών. Κάθε άνοιξη και φθινόπωρο ο διάδρομος αυτός χρησιμοποιείται από τα μεταναστευτικά πουλιά, καθώς αποτελεί τμήμα του ταξιδιού τους από την Ευρώπη έως την Αφρική και αντίστροφα. Σήμερα μετά τις αποξηράνσεις των λιμνοθαλασσών της Αγουλινίτσας και της Μουριάς αυτός ο κρίκος έχει σπάσει!

Σημερινή κατάσταση

Η αποξήρανση της λίμνης ολοκληρώθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και οι νέες εκτάσεις δόθηκαν για καλλιέργεια. Σήμερα το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής είναι γεωργικά ανεκμετάλλευτο λόγω της κακής ποιότητας του εδάφους.

Το έδαφος και ο υδροφόρος ορίζοντας ρυπαίνονται και υποβαθμίζονται εξαιτίας της αλόγιστης χρήσης φυτοφαρμάκων και άλλων ρύπων. Η ρύπανση του νερού των καναλιών προκαλεί δυσοσμία και αποτελεί εστία μόλυνσης στην περιοχή. Οι ανεξέλεγκτες αυτές χρήσεις επιβαρύνουν την αισθητική υποβάθμιση του τοπίου, τη ρύπανση των εδαφών και των υπόγειων νερών. Το αποκορύφωμα της εγκατάλειψης υπογράφεται από σωρούς από σκουπίδια και μπάζα που αυθαίρετα γεμίζουν την έκταση σε διάφορα σημεία.

Για να “αποκτήσει μέλλον” ο τόπος μας!

Θέλουμε τη λίμνη Μουριά ξανά, για να έχουμε τα παρακάτω πλεονεκτήματα:

- Μείωση της ρύπανσης του εδάφους και των νερών της περιοχής από φυτοφάρμακα.
- Βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής.
- Βελτίωση της αισθητικής του τοπίου και της ποιότητας ζωής. Θα ομορφύνει η πόλη μας!
- Εμπλουτισμό του υδροφόρου (ρίζοντα).
- Αναστολή λειτουργίας αντλιοστασίων. (μικρό κόστος λειτουργίας-εξο.κονόμηση ενέργειας).
- Νέες ευκαιρίες απασχόλησης και δυναμική πηγή εισοδημάτων από οικοτουρισμό, αγροτουρισμό, επιστημονικό τουρισμό, τουρισμό που συνδέεται με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς επίσης και φυσιολατρικό και περιηγητικό
- Ανάπτυξη της ιχθυοκαλλιέργειας και δραστηριοτήτων σχετικές με την μεταποίηση και διάθεση των παραγόμενων προϊόντων.
- Χώροι για αναψυχή στο φυσικό τοπίο.
- Η λίμνη ως κομμάτι της ευρύτερης οικιστικής περιοχής του Πύργου (η μελέτη των ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου Πύργου βρίσκεται στη φάση 32, προ τελικής φάσης οριστικοποίησης της) θα μπορέσει να γίνει ένα αναπόσπαστο τμήμα της καθημερινότητας των πολιτών της και θα αλλάζε τελείως την φυσιογνωμία της πόλης. Η ένταξή της στον οικιστικό ιστό θα αποτελούσε μια δικλίδα ασφαλείας για την προστασία της και ως αποτέλεσμα της δράσης του πολίτη με το νέο φυσικό περιβάλλον θα μπορούσαν να αναπτυχθούν μία σειρά από δραστηριότητες όπως φιλοξενία συλλόγων και αθλημάτων, αθλητικές εγκαταστάσεις στις παραλίμνιες εκτάσεις με προσανατολισμό την οικονομική αυτοτέλεια τους και την δημιουργία αθλητικών γεγονότων που θα προσελκύουν αγώνες, εθνικές και διεθνείς διοργανώσεις! Αγώνες ανώμαλου δρόμου, ποδήλατου, σκοποβολή κλπ
- Η διαχρονική παρακολούθηση της πορείας της νέας λίμνης θα προσελκύει νέους επιστήμονες στον τομέα της περιβαλλοντικής έρευνας, επιστήμης και τεχνολογίας.
- Οι εργασίες αποκατάστασης θα δώσουν δουλειά στον ευρύτερο κατασκευαστικό κλάδο.
- Με τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ένα τμήμα περιμετρικά της λίμνης ως χώρος διανυκτέρευσης εκδρομικών (αυτοκινούμενων οχημάτων, κάμπινγκ κλπ). Η ένταξή του στους διεθνείς χάρτες-οδηγούς που συνδέονται με τον αυτοκινούμενο τουρισμό και η γειτνίαση του με το λιμάνι της Πάτρας θα μπορούσε να αποτελέσει ένα διεθνή προορισμό.
- Η τοποθεσία της λίμνης εντός του άξονα Κατακόλου -Πύργος -Ολυμπίας (Ο.Χ.Ε. Κατακόλου -Πύργου - Ολυμπίας), θα συμβάλλει στην ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής. Θα συνδέσει τον Πύργο με το Κατάκολο, ως περιαστικός χώρος αναψυχής συνδέοντας την πόλη με το επίνειό της.
- Η ανάπτυξη του δέλτα του Αλφειού σε συνδυασμό με ένα πρόγραμμα εξυγίανσης των υδάτων του θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ενιαίο δίκτυο υψηλής οικολογικής αξίας.

Η αποκατάσταση της λίμνης θα συμβάλλει στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Θα λειτουργήσει ως φραγμός στην εισροή αλμυρού νερού από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Επίσης, η παρουσία της θα συμβάλλει στην άμβλυνση των ακραίων τιμών της θερμοκρασίας, τόσο κατά το χειμώνα όσο και κατά το θέρος και στην εξάλειψη του φαινομένου του παγετού.

Με την επανασύσταση της Λίμνης μπορούμε να κερδίσουμε ξανά αυτά που χάσαμε!

Σύμφωνα με πρόχειρες εκτιμήσεις, υπολογίζεται ότι η ύπαρξη της λίμνης σημαίνει άμεσα την διπλάσια ή και πολλαπλάσια μελλοντικώς οικονομική απόδοση, σε σύγκριση με την απουσία της.

Η επανασύστασή της θα προσφέρει πολλαπλάσιες προσόδους τόσο στην ιδιωτική όσο και στην εθνική οικονομία σε σύγκριση με το ποσό που θα απαιτηθεί για να γίνει αυτό πραγματικότητα.

Και εκτός αυτών, η ομορφιά του τοπίου είναι κάτι που οι παρούσες και οι μελλοντικές γενιές πρέπει να ζήσουν.

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς, η χρήση γης, ο σχηματισμός του φορέα διαχείρισης, η επικαιροποίηση των μελετών και γενικότερα ό,τι προβλέπεται για τη συγκρότηση μιας ολοκληρωμένης πρότασης είναι διαδικασίες που προϋποθέτουν τη συνεργασία τοπικής αυτοδιοίκησης και των συναρμόδιων φορέων και πρέπει να ξεκινήσουν άμεσα. Σκοπός όσων συμμετέχουμε στο εγχείρημα αφύπνισης είναι να προκαλέσουμε το δημόσιο διάλογο για το μέλλον του τόπου μας! Πιστεύουμε ότι η περιοχή μας αξίζει κάτι καλύτερο και η κατάταξή της στις τελευταίες θέσεις της ανάπτυξης και στην πρώτη της ανεργίας ΔΕΝ πρέπει να είναι ανεκτή!

Παραπομπές

1) Εφημερίς της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ελλάδας, Νόμος περί πενταετούς ενοικίασης των ιχθυοτροφείων του Κράτους, Εν Αθήναις 8 Μαΐου 1839, Αριθ. 9

2) Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Διερευνητική έκθεση για τη δυνατότητα ανάπτυξης της ιχθυοκαλλιέργειας στην πρώην λίμνη Μουριάς Πύργου Ηλείας, Απόφαση Διοίκησης Αρ. 630/25.08.1986, Οκτώβρης 1986.

Διδακτορικές Διατριβές .

1) Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Γεωλογίας Τομέας Ορυκτών Πρώτων Υλών. Γεωλογικές - εδαφολογικές παράμετροι της αποξηραμένης Λίμνης Μουριάς (Ν. Ηλείας) ως παράγοντες για τον καθορισμό κριτηρίων εφαρμογής αποκατάστασης και αειφορικής διαχείρισης υγροτόπων. Διδακτορική Διατριβή Πάτρα 2009.

2) Πανεπιστήμιο Πατρών τμήμα βιολογίας τομέας βιολογίας φυτών - εργαστήριο βοτανικής.

Οικολογία των τύπων οικοτόπων της αποξηραμένης λίμνης Μουριάς. Μελέτη της χλωρίδας και βλάστησης και οικολογική διερεύνηση περιβαλλοντικών παραμέτρων στα πλαίσια προγράμματος πιλοτικού επαναπλημμυρισμού. Διδακτορική διατριβή Πάτρα 2009.

3) Τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

Υδρογεωλογικές - υδροχημικές παράμετροι της αποξηραμένης λίμνης Μουριάς (Ν.Ηλείας) ως παράγοντες για τον καθορισμό κριτηρίων εφαρμογής αποκατάστασης και αειφορικής διαχείρισης υγροτόπων.

, Γεωλόγος , Μ.Δ.Ε.

4) Έρευνα περιβαλλοντικών παραμέτρων και προϋποθέσεων επαναπλημμυρισμού της Λίμνης Μουριάς κ.ά., 1998.

Διαδικτυακές Παραπομπές

<https://limnimourias.files.wordpress.com/2012/03/phd-ceb7cebbceafceb1cf82-cebaceb1cf81ceb1cf80ceaccebdcebfcf82.pdf>